

Позиция

на Асоциация на Бизнес Клъстерите в България (АБК) по повод резултатите от втората сесия на процедурата BG161PO003-2.4.02 „Подкрепа за развитието на клъстерите в България”

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

В бързо променящата се глобална икономическа ситуация шансовете на българските фирми да се позиционират на международния пазар минават през тяхното сдружаване под формата на клъстери, така че да ползват общи ресурси – прозводствени, изследователски, развойни, сервизни, маркетингови и др. Клъстерният подход в индустрията трябва да създава мрежи от заинтересовани, взаимно свързани иновационни технологични фирми, изследователски организации, регионални бизнес структури

Официалните бази данни към днешна дата показват, че в България има регистрирани над 230 клъстера, от които над 130 са участвали във втората сесия на процедурата BG161PO003-2.4.02 „Подкрепа за развитието на клъстерите в България”. Също е известно, че освен членовете на Асоциацията на бизнес клъстерите /АКБ/, има още не повече от 50 структури, които биха могли да се определят като клъстери и се намират на различен стадий на развитие. От друга страна по данни на АБК в края на 2012 г. в България са били регистрирани 86 «клъстера».

От тези позиции искаме да обърнем внимание върху някои проблеми, свързани с публикуваните списъци с одобрените и резервни предложения, които се предлагат за финансиране по процедура BG161PO003-2.4.02 „Подкрепа за развитието на клъстерите в България”.

Включените в тези списъци клъстери очевидно ще определят политиките на Министерството по отношение на клъстеризацията в страната.

В публикуваните списъци на одобрени проекти има само няколко високотехнологични клъстери, работещи в приоритетни за България направления! Тревожно е обаче, че част от класираните проекти на клъстери, а и самите клъстери, не кореспондират с определената област на въздействие по процедурата «Насърчаване на бизнес кооперирането и клъстерите», целяща повишаване на конкурентоспособността на българската икономика, като:

- над 80 % от класираните за финансиране клъстери са с дата на регистрация март-април 2013, непосредствено преди затварянето на втора сесия по програмата, което поражда въпроса как оценителите са могли да определят «Управленски капацитет – устойчивост, стратегия и визия» на тези клъстери;
- определени за финансиране са клъстери в области като спорт, финанси, консултации и др., които нямат нищо общо с приоритетите на програмата;
- болшинството клъстери, регистрирани по Търговския закон, са с изискуемия минимален брой членове – 7 и освен фирми, не включват научни или неправителствени организации или местни структури, което не е характерно за клъстерните структури;

- има случаи на класирани за финансиране «фамилни кълстери» и такива на взаимосвързани лица, участващи в повече от един кълстер;
- има класиран кълстер, който в момента не е действащ;

Отчитайки всичко казано по-горе, считаме за абсолютно наложително, МИЕ, да въведе система за акредитация на кълстерите в България, както и да се променят условията и изискванията за обявяване на подобни процедури по ОП «Конкурентоспособност», като се потърси взаимодействие с компетентните неправителствени организации и бизнеса, за да се гарантира успешно участие в новата програмна схема на ЕС 2014-2020 г. АБК неколkokратно е предлагала на МИЕ методологии и добри европейски практики за въвеждане на система за акредитация на кълстерите в България, както и диференциране на мерките за подпомагане във връзка с различните степени на развитие на кълстерните организации.

На основание посочените по-горе несъответствия между целите на ОП „Конкурентоспособност” и резултатите по процедура BG161PO003-2.4.02, предлагаме МИЕ да инициира преглед на извършената оценителна процедура и при установяване на пропуски и проблеми в провеждането и, да поиска корекции преди окончателното подписване на договорите с бенефициентите. Това ще доведе до реално стимулиране на кълстеризацията в България, ще утвърди авторитета на МИЕ и ще даде положителен сигнал към ЕК, че европейските средства за подпомагане процесите на кълстеризация на бизнеса в България се изразходват по предназначение.

В заключение прилагаме извадка от позицията на ЕК, относно създаването и подкрепянето на кълстери в ЕС.

„Пазарният подход на Комисията личи и от поетият ангажимент да избягва неустойчиво голям брой изкуствено създадени кълстерни инициативи. С други думи, целенасочената политика по стимулиране на формирането на кълстери върви ръка за ръка с готовността неконкурентоспособни и неперспективни кълстери да се изключват от кръга на потенциалните бенефициенти на субсидии. За да се предотврати неефективното използване на средства и дори блокирането на новосъздадени кълстери, всяка нова кълстерна инициатива, трябва да бъде внимателно разработена и подкрепена, както с пазарен форсайт, така и със солиден анализ на регионалните конкурентни предимства, наличните специфични знания и специализация на местно равнище”.

АБК е на мнение, че тези насоки препоръчани от ЕК не бяха спазени при проведената от МИЕ процедура.

С уважение,

Асоциация на Бизнес Кълстерите

София, 18.09.2013 г.